

2. Лігоненко Л. О. Торговельне підприємництво: теорія та практика : монографія / Л. О. Лігоненко, Г. М. Богословець, І. В. Височин, Г. Л. Піратовський, І. В. Стояненко ; за ред. Л. О. Лігоненко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 304 с.
3. Ткачук Т. Забезпечення безпеки діяльності торгового підприємства в Україні: сучасний стан та перспективи / Т. Ткачук // Бізнес и безопасность. – 2013. – № 6. – С. 30–33.
4. Близнюк А. О. Аналіз загроз економічній безпеці підприємства з врахуванням галузевої специфіки його діяльності / А. О. Близнюк // Вісник Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В. Даля. – Луганськ, 2016. – № 1 (172). – Ч. 2. – С. 69–78.

Олексієнко В. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ
НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Сучасні підприємства змушені функціонувати в умовах нестабільноті, глобалізації та мінливого зовнішнього середовища. Адаптація до цих умов потребує від підприємств формувати певний потенціал ресурсів за для забезпечення їх розвитку. Під час кризи найбільшою небезпекою для підприємства є руйнація його потенціалу, тобто зниження здібності підприємств до відтворення (це обумовлено тим, що кошти на розвиток ресурсів практично відсутні). Тому питання забезпечення економічної безпеки підприємства є завжди актуальну, що доведено увагою науковців до даної теми. Наприклад, М. Бендіков розуміє економічну безпеку підприємства, як захищеність його науково-технічного, технологічного, виробничого та кадрового потенціалу від прямих або непрямих загроз [5]; О. А. Грунін визначає економічну безпеку підприємства як стан господарчого суб’єкта, у якому він при найбільш ефективному використанні корпоративних ресурсів досягає послаблення, запобігання або захисту від існуючих небезпек та загроз або непередбачених обставин і в основному забезпечує досягнення цілей бізнесу в умовах конкуренції та господарчого ризику [6]. Ми вважаємо вважаю, що економічна безпека являє собою систему, яка гарантує захист усіх ресурсів підприємства при будь – яких загрозах.

«Ефективна діяльність промислових підприємств залежить від багатьох факторів: фінансових, інформативних, екологічних втрат, діяльність системи оподаткування, підвищення продуктивності праці, конкурентоспроможності, зниження ризиків, пов'язаних з інвестиційною та виробничою діяльністю. Саме ці фактори впливають на економічну безпеку підприємства, яка може забезпечити стійке функціонування та розвиток суб'єкта господарювання» [4]

На нашу думку, система оподаткування являє собою один із засобів пряմого економічного впливу як на безпеку підприємництва, так і на його розвиток. Саме історія демонструє незамінність податків. Історично склалося, що якраз завдяки податкам відбувається ефективне регулювання економічних процесів. Крім того, в сучасних умовах особливо зростає роль податків тому, що вони є єдиним інструментом, за допомогою якого держава:

- формує централізовані фонди фінансових засобів, які необхідні для забезпечення фінансової та економічної безпеки підприємництва;
- регулює масштаби соціальних гарантій;
- діє на суспільне виробництво, а саме на його динаміку та структуру;
- впливає на розвиток техніки і науки.

Не зважаючи на вищезгадане, податкова система України має певні недоліки:

Через чисельні зміни в існуючих законах з'явилася нестабільність податкової системи; податкова система України має подвійне оподаткування через велику кількість малоефективних податків, які потребують істотних адміністративних витрат, що перевищують доходи бюджету [1].

Підсумовуючи вищезазначене стає зрозумілим, що сучасна податкова система неефективна і це безпосередньо впливає на економічну безпеку підприємництва. Тому, ми вважаємо, що лише ґрунтуючись на реальній ситуації в економіці та коригуючи економічну ситуацію в залежності від розвитку подій можна забезпечити ефективність податкової політики держави щодо економічної безпеки підприємництва.

Розробці сучасної податкової політики сприяють такі фактори: здійснення кількісних оцінок загроз та побудова пріоритетних національно-економічних інтересів у сфері підприємництва.

До основних загроз економічній безпеці підприємництва слід віднести: неефективність державного податкового регулювання та фіскальної функції податків; а також масове ухилення від сплати податків, а це спричиняє збільшення впливу тіньового сектора економіки. Крім того, низький рівень податкової дисципліни призводить до непрозорості і суперечливості норм податкового законодавства.

Важливим аспектом впливу податкової системи на економічну безпеку підприємництва є фінансова складова податкової системи. Це обумовлене тим, що використовуючи податкове регулювання створюється основа для розвитку підприємництва, а саме державний бюджет. На жаль, в Україні державний бюджет є розбалансованим, це спричиняє кризу неплатежів, бюджетну заборгованість, обмеженість кредитних ресурсів та інше. Всі ці фактори знижують рівень економічної безпеки підприємництва і підсилюють соціальну напруженість в суспільстві.

Отже, узагальнюючи викладене, можна зробити наступні висновки: задля забезпечення прибутку, підтримки ліквідності підприємства потрібно ефективно використовувати всі ресурси. Щоб реалізувати це потрібно реформувати податкову систему України, використовуючи досвід сучасних розвинених країн. Треба вдосконалювати структуру економічної безпеки підприємств, розробляти підходи до її оптимальної структури. А це можливо лише при удосконаленні податкової системи, оптимізувавши податкові платежі; поступово зниживши діючі ставки оподаткування та розробивши більш чіткі правила застосування податкових пільг. Зазначені заходи зможуть привести до створення нових робочих місць та пожвавлення інвестицій, якщо почати використовувати нульові ставки податків для суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють діяльність в науковій та культурній сферах.

Список використаних джерел:

1. Майстренко О. Реформування податкової системи України як спосіб вирішення податкових колізій / О. Майстренко // Право України. – 2006. – №2. – С. 15–19.
2. Режим доступу : <https://studfiles.net/preview/3009710/page:4>
3. Барташевська Ю. М. Економічна безпека підприємства: фактори впливу та шляхи забезпечення.
4. Смоквіна Г.А. Сучасні підходи до оцінки економічної безпеки промислового підприємства: теоретичний досвід і практичне використання / Г.А. Смоквіна // Бізнес-Інформ. – 2015. – № 11. – С. 231–239.
5. Бендиков М. Экономическая безопасность промышленного предприятия (организационно-методический аспект) // Консультант директора. – 2000. – №2.
6. Грунин О. А., Грунин С. О. Экономическая безопасность организации. – СПб.: Питер, 2002. – 160 с.

К. е. н. Олійник Т. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ДІАГНОСТИКА СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ
У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ**

Успішне функціонування системи менеджменту підприємств показує, що успішність її впровадження залежить від ефективності діагностики фінансового стану, яка має виявити достовірні симптоми втрати фінансової спроможності та причини їх прояву, чим спонукає до організаційних заходів з фінансового оздоровлення та зміцненню економічної безпеки.

Ефективність впровадження діагностики системи менеджменту підприємств направлена на визначення причин виникнення фінансової неспроможності, і може бути забезпечено послідовним проведенням таких етапів:

1. Ідентифікація впливу зовнішнього і внутрішнього економічного середовища на виникнення фінансової неспроможності підприємств: встановлення домінантних зв'язків, зародження реальної ризиковості бізнес-процесів (об'єктивної і суб'єктивної) та кризових проявів в економіці.

2. Індикативне визначення фінансових показників з врахуванням особливостей діяльності підприємств (правові, організаційні, галузеві тощо).